

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brand i säng i patientrum på rehabiliteringsavdelning på X sjukhem.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Ulf Erlandsson, Räddningsverket, tillsammans med räddningschef Rolf Paulsson.

UPPLYSNINGAR OM OBJEKTET

X sjukhem är en relativt modern H-formad vårdanläggning som är om- och tillbyggd i flera etapper. Den aktuella huskroppen är i tre våningsplan där de två nedersta planen är vårdcentral och sjukhem och drivs av Landstinget. Det tredje våningsplanet, där branden inträffade, är en rehabiliteringsavdelning som drivs av X kommun. Anläggningen är byggd av tegel och betong och uppfyller kraven på sk brandsäker byggnad. Det finns ett äldre automatiskt brandlarm med rökdetektorer på alla patientrum, i korridorer, dagrum m m. Dessutom finns rikligt med larmtryckknappar. Larmet är anslutet till SOS Alarm. Det aktiverar också klockor på den avdelning som berörs av larmet samt stänger brandavskiljande dörrar i hela huset.

UPPLYSNINGAR OM BRANDEN

Den aktuella natten fanns tolv patienter på rehabiliteringsavdelningen på tredje våningen. De hölls under uppsikt av ett ensamt nattbiträde. I resten av byggnaden fanns ytterligare ett 40-tal patienter och tre personal. En sjuksköterska med övergripande ansvar för hela anläggningen fanns vid tillfället på patientbesök i Y, ett 20-tal kilometer från X.

Klockan 00.06 utlöste det automatiska brandlarmet på rehabiliteringsavdelningen. Nattbiträdet började genast leta efter orsaken men märkte först ingen rök. Hon fick efter någon minut hjälp av en kollega som kom upp från sjukhemsavdelningen. Tillsammans lokaliserade de branden till sal 1 där det fanns två sängplatser.

Det brann kraftigt i skumgummimadrassen till en av sängarna. I sängen låg en 80-årig gravt rörelsehindrad man. Hans ena fot och underben fanns just i brandhärden. Vid sängens huvudända stod hans rumskamrat fullt påklädd med ytterplagg och allt. Rummet var helt fyllt av svart rök. Trots hans protester fick de ut den påklädde mannen i korridoren och vidare ut i trapphallen. Därefter ringdes 112 och SOS Alarm informerades om att det var en verklig brand. Larmtid 00.10.

De lyckades dra ner den sängliggande patienten på golvet och släpa ut honom i korridoren. Det räddningslakan som fanns under madrassen gick inte att använda därför att selen och delar av lakanet redan var sönderbrända. De försökte nu att släcka branden i madrassen med hjälp av våta handdukar. Branden dämpades men släcktes inte helt. Tyvärr brände sig nattbiträdet på ena handen samt andades i sig en hel del rök och brandgaser. Under tiden hade ytterligare två kvinnor från sjukhemmet skyndat till hjälp och tillsammans lyckades de evakuera samtliga patienter på rehab-avdelningen ut i ett trapphus dit röken inte nådde. Personalen tänkte också på att larma sjuksköterskan via personsökare så att hon skyndade sig tillbaka till sjukhemmet.

Vid automatlarmet kl 00.06 drogs grupplarm till räddningstjänsten i X. När det inringda meddelandet kom fyra minuter senare drogs stort larm till all personal. Räddningschefen begav sig då också till brandplatsen trots att han inte hade beredskap. Vid räddningsstyrkans ankomst var alla patienter redan evakuerade till säker plats. Korridoren på tredje våningsplanet var rökfylld till ca två tredjedelar och det rök fortfarande från sängen i sal 1. En rökdykargrupp gick in och släckte med hjälp av en handbrandsläckare.

Mannen som legat i den brinnande sängen fick svåra brännskador men genom sin invaliditet hade han tydligen inga smärtor. Han och även nattbiträdet fördes i ambulans till lasarett för vård. Men hon fick lämna sjukhuset redan nästa dag och var åter i tjänst när vi besökte sjukhemmet tre dagar senare.

UNDERSÖKNING

Polisens tekniker har undersökt rummet men har inte funnit några tekniska orsaker till varför branden började. Den skadade mannen var omtöcknad och hans rumskamrat var starkt förvirrad. De hade tillgång till en cigarettändare.

SLUTSATS

Om det inte hade funnits ett automatiskt brandlarm hade branden med stor sannolikhet krävt ett eller flera människors liv. Dessutom gjorde personalen en utmärkt räddningsinsats. De hade vid flera tillfällen deltagit i olika typer av brandövningar och uppger att de vid brandtillfället handlade rutinmässigt.

Varför finns det inte krav på automatiskt brandlarm på **alla** vårdanläggningar och servicehem?

Varför finns det inte tydliga krav på att **alla** som arbetar med gamla, sjuka eller handikappade människor skall ha regelbundna kurser och övningar i brandskydd?

